

פ ר ט י כ ל מ ס' ג/39

מישיבת ועדת הפנים, ביום ג', יב' בתמוז
תשי"ד - 13.7.54

י. יסעיהו	היו"ר ר. נ. חת	בנוכח:
א. כלפון	ע. אסף	
א. כהן	ר. בסטוני	
ח. טבורי-כהן	ש. הלל	
א. פרי	א. חביבי	
ש. פרלשטיין	מ. חוני	

מוזמנים: מר סילברסטון - משרד הפנים
מר גלאס - משרד המספחים

- סדר היום:
- 1) חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ב-1952
 - 2) חוק לתיקון פקודת בנין ערים
 - 3) פניית המעברות חיריה וסקיה
 - 4) חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ד-1954

1) חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ב - 1952

היו"ר ר. נ. חת: לנוסח הצעת החוק שהונח בתיקי חברי הועדה
תבוא תוספת. אתם זוכרים שהוחלט ברוב, כי
ועדה חקלאית תיבחר בבחירות רוביות ולא יחסיות; התוספת תהיה, שגם
35% מכלל החקלאים יודעו בבחירות יחסיות, תתקיימה בחירות כאלו.

מוכח: בישיבת הועדה בעוד שבועיים תתקיימה
הצבעות על הצעת החוק. חברי הועדה
יתכוננו לסיכום הדיון בעזרת החומר
שנמצא בתיקים.

2) חוק לתיקון פקודת בנין ערים

מר סילברסטון: משרד הפנים היה מאד רוצה, שנוסף למוזמנים
שכבר הופיעו לפני הועדה, תשמע הועדה את
מר קופרמן, שלו נסיון רב בשטח זה.

בישיבה הקודמת הזכיר מר גבירץ את הצעת
משרד הפנים לחוק כללי חדש, וכפי שהודגש יש הבדלים בין שתי ההצעות.
בתקטי על-ידי יוסב-ראש הועדה לסטור הודעה מוטמכת על עמדת משרד
הפנים בענין שתי ההצעות האלו.

בתקטי על-ידי הנהלת המשרד למסור משהו על
הרבע של שתי ההצעות אלו. לפי החוק הקיים (פקודת בנין ערים מ-1936)
מיוזמים בוועדות המחוזיות משרדי העבודה, המספחים, הבריאות והפנים.
לאחר שהוכל בהכנת חוק כללי חדש בא שר הפנים למסקנה שאין להשתות
את המודת הבעייה עד לקבלת החוק, וכן הוצע להכיל שני נציגי צבור
שאינם עובדי המדינה בוועדה. לפי בקשת משרד התחבורה והחלטה הממשלה,
נוספה הוראה על צירוף נציג משרד זה. בשעת הדיונים בוועדת השרים
לעניני חקיקה הובאו הצעות לצירוף נציגי משרדי המוצר והחקלאות, והחלט
לצרפם גם כן. בהצעה המתוקנת לחוק הכללי החדש הוצא לכלול את נציגי
שלטת המשרדים המיוזמים כיום ולהוסיף עליהם, מלבד בא אגף התכנון
במשרד הפנים, רק נציג משרד הבטחון בלבד.

משר ליצוג הצבור - ההבדל בין שתי ההצעות
הוא בזה: לפי הצעת החוק הזו תכלול הועדה לא יותר משני נציגי הצבור
בעלי הכשרה מתאימה, שאינם עובדי מדינה ולא עובדי רשות מקומית. לפי

ההצעה החדשה תכלול הוועדה לא יותר מטנני חברי שיתכנו על ידי השדר, ועוד חבר לסמונה גם הוא על-ידי השדר ואשר ייצג את צבור המהנדסים והמדריכלים. מאידך, הצעת חוק הבנייה 1954 עוסקת כיום בדיון הוועדה השירים, בעוד שהצעת חוק שוועדת הפנים דנה עליה, אושרה בקריאה ראשונה בכנסת. שר הפנים תוסך בהצעות הממוחרות יותר וסקורה לקבל את מיטור הממשלה עליהן, אבל לעת עתה הוא קטור באופן פורמלי בהצעת החוק המוגשת לפניכם. הממשלה עומדת על הנוסח הכחול, גם מסיבה זו, שוועדת השירים לענייני פנים ושירותים לא הספיקה לעבור על החומר ולהציע להחלטות סופיות.

ס. פרלמנטיין: אני מבין שצריך לדחות את הדיון.

מר סילברסטון: אינני סבור שיש לדחות את הדיון, כי יעבור החוק. אבל חברי הוועדה יכולים להביא בחשבון כל הצעות שהן. עמדת הממשלה הברורה והידועה היא זו שבחוק זה.

א. כלפון: אני רוצה להביע תמיחה, שוועדת הפנים לא קבלה העתק של הצעת החוק החדשה. יש לבקש את מסרד הפנים להטעים לנו את החומר, כדי שיהיה לנו עינינו בעטן הדיון.

היו"ר ג. חת: המסרד הביא את הצעת החוק לידיעת הצבור, אבל מילוי סר הפנים היה טעויר את ההצעה רטטית לכנסת, היה טעויר את עצמו בטעב לא נוח. הוא גם עכטו נזהר סלומר סזו הצעה שהוא סציע לנו לדיון. אם מבחורו נבקט מסרד הפנים את החומר, הוא ודאי ימציאו לנו.

מר בלאס: אינני רוצה תועלת שההצעה טעומלת כרבע לדיון בטסגרת הממשלה תוגט הנה. זוהי חוגרת של כ-50 עמודים הדנה בבעיות התכנון בכללותן, ובמה להחליף את פקודת בנין ערים בכללותה. אם יוגט חומר זה מבחורו עלולים לטעות טהנוטא הברון בוועדה: ההרכב של ועדת בנין ערים לפי פקודת בנין ערים 1936. לכן אני טציע להתרכז על הבעיה הזו.

ס. פרלמנטיין: מוטב לחכות עם ההסדר ולהטעיר את המטב הקיים עד שהממשלה תביע להחלטה סופית. בהצעת החוק הזו.

היו"ר ג. חת: הממשלה הציעה חוק והכנסת העבירה אותו לספור לנו. איננו יכולים לדחותו, אלא אם הכנסת מחליטה להחזירו לממשלה או הממשלה עצמה מחליטה להחזירו.

מר בלאס: אם יוזמנו נציגים נוספים, אני טציע לסטוע גם את נציגי שלטת המסרדים המעוניינים: תחבורה, אנצור וחקלאות.

- סוכים: (א) לרון בהצעת החוק ביטיבת הוועדה בשבוע הבא. (ב) להזמין ליטיבה את ב"כ מגודת האינג'ינרים והארכיטקטים ואת סר קופרמן. (ג) סר בלאס יכור בדברים עם המסרדים הנובעים בדבר. במידה ומסרד מסויים יבכר לסלוח בא-כח ליטיבה, יוכל לעשות כן.

(3) פניית המעבודת חיריה וסקיה

היו"ר ג. חת: בקטנו את חברי הוועדה ישעיהו, סגור-כהן ופרי לעיין בבקטת המעבודות. עוד לא החלטנו להעטיד את הענין לדיון, אלא לסטוע תחילה לנציגי מסרד הפנים המפורטציה על הבעיות הטונייפאליות של המקומות האלה.

א. פרי: אנו דנים בזה לאחר שהענין ברון ביטיבה של כמה ועדות. הוועדה לפניות הצבור הפנתה את המטלחת אלינו.

הינו"ר ג. חת:

אינני אוטר סלא בדון בזה, אבל הנוהג
הוא, שאנחנו שוטעים תחילה אינפורמציה

בדון סאת המטרד המתאים.

מר סילברסטון:

לא קבלתי שום הוראה לסטור אינפורמציה
בענין זה. ההודעה נטסרה למר אב-רזי,

ואינני יודע טרוע איננו כרגע כאן.

(4) חוק לתיקון פקודת העיריות, תש"ד - 1954

מר בלאס:

הצורך בסעיף קטן (ג) נתגלה עקב ועדת
החקירה שנתמנתה לבדוק את המצב בעיריית
ירושלים. נתברר שלפי החוק הקיים, אמנם רטאי סר הפנים לפזר עיריה אם הוא
סטוכנע שהיא חדלה לסלא את התפקידים הטוטלים עליה לפי החוק; אך התעוררו
ספיקות רציניים אם סטכות זו סכסה אף את הסקרה סבו נוכחת הטטסלה שהעיריה
אמנם עוד סטלאת את תפקידיה אבל אינה סטלאת אותם כראוי ואין לצפות שהיא
תסלא את התפקידים בעתיד כראוי. אין זה סקרה של התטוטטות סנגנון עירוני
בטאה אחוזים, אבל זו פגיעה סמפחיתה את פעולות העיריה, נגיד בחסטים אחוז
סטה סצריך היה להיות, בניגוד לסטכות הקיימת בחוק הנוכחי בסקרה של אפס
טעסה גטור טטעם העיריה. בסקרה כזה רטאי סר הפנים על דעת עצמו לפזר את
העיריה, או לסנות ועדת עיריה, או להכריז על בחירות חדטות. טכיון סכאן
זה ענין של דרגה, לא ניתנת סטכות זו לסר הפנים על דעת עצמו אלא הוא
טוכרח לסטוע את חוות דעתה של ועדת חקירה אשר תמנה לענין זה.

ס. חוני:

יש איזה תנאים לאפיייה של ועדת החקירה?
זו צריכה להיות ועדה צבורית, או סתוך

אנטי סטרדו של הסר הנוגע בדבר?

מר בלאס:

אין תנאים כאלה. בסקרה כזה אין חובה חלה
על הסר, אלא רק סטכות. זאת אוטרת, על אף
הטלצת הועדה, ההכרעה האחרונה נתונה בידי סר הפנים.

הינו"ר ג. חת:

ייתכן שנוכל להציע תיקון זה יחד עם
התיקונים הסוצעים לחוק סבסעיף 1 של סדר-
היום של הועדה, טכיון שהטדובר באותו חוק.

ע. אסף:

לדאבונו עלולים להיות סקרים כאלה ואנו
חייבים לתת תשובה, כיצד לנהוג בסקרה כזה.
אין גם כל ערובה טמיד לאחר סקרה הדברתיערונה בחירות חדטות, הענין יבוא
על תיקונו. אני חוטב סלא יהיו חלוקי דעות, סזהו סקרה חטור טאד, כי אזרחי
העיר בוחרים בבחירות דיטוקולטיות את נציגיהם וטישהו - ויהא טוטטך ביותר -
כחליט על ביטול בחירות אלו.

לכן אני חוטב טאם הגיעו הדברים עד לידי
כך, חייב הדבר להיעטות על ידי טוסד הרבה יותר רחב טאטר הסר בעצמו. הוא
בכל זאת אדם אחד ועלול להיות טוטפע, ועל כל פנים יכולים לחטוב שהוא
טוטפע סכל מיני גורמים. על כן אני מציע טאם יקרה כדבר הזה; ייעסה הדבר
על ידי החלטת הטטסלה. הדבר הוא די נכבד, כדי שהטטסלה תעייין בו ביטיבתה
ותחליט על דעת כל חבריה.

סר הפנים ימנה ועדת חקירה והיא תביט לו
דין וחטבורן; ואם הסר יחטוב כי לאור הדין וחטבורן יש צורך לפזר את הטועצה,
הוא לא יחליט על כך על דעת עצמו, אלא יביא זאת ליטיבת הטטסלה.

הינו"ר ג. חת:

לדעתי, הצעת חבר הכנסת אסף היא נוטא חדט.

ס. חוני:

אני מציע למחוק בכלל את סעיף קטן (ג);
כלומר, לא להרחיב את הטטכיות של אפירות
פיזור עיריה. סעיף 61 נותן אפטרות אלו במידה טטפקת. להיפך, אני מציע
תקונים לסעיף 61 הטכוונים להגביל את האפטרות האלו. נוסף לאפטרות
הניתנות בסעיף זה, באים ואוטרים עכטיו: לא שהיא פועלת אלא טאין
לצפון שהטועצה תסלא תפקידיה כראוי. אני יכול לסטוט לפי הטעסה ולא לפי

התרסות הועדה לגבי העתיד.

בטע"ף 61 אני מציע להכניס הגבלת הסמכויות, והן: א) ועדת חקירה, בלי התוספת של טע"ף קטן (ג); ב) ועדת החקירה תהיה כולה או רובה מאנשי צבור, ולא מאנשים הכפופים לאותו הסדר; ג) לאחר סוועת החקירה קבעה כי המועצה באמת אינה פועלת כראוי וטר הפנים הנייע למסקנה שיש לפזרה - שהועדה שתמונה לבהל בינתיים את העניינים תכהן רק לתקופה הדרושה להכנת הבחירות החדשות בהקדם, ולא עד שיגיע זמן הבחירות הכל-ארציות - אלא אם כן נשארה תקופה של חצי שנה עד לאותו סוועת.

א. פרי:

האם יש בחוק טע"ף והדבר על פיזור עירייה במקרה שאינה יכולה לבחור את סוסדותיה?

ט. גלאס:

אם הדבר מניע לכך, שהעירייה למעשה חדלה לפעול - אז יש סמכות כזו. טע"ף 61 בחוק הנוכחי אומר: אם מועצה, לדעת הממשלה, פסקה - אחרי קבלת התראה מטעם סר הפנים - סלמלא את התפקידים שהוטלו עליה בפקודה זו או בפקודה או חוק אחרים, הוא שהיא פועלת בדרך זו שתעשה אותה כבלתי מוכשרת לסלמלא תפקידיה, כולם או סקצתם, הרי רשאית הממשלה או לצוות על בחירות כלליות לבחירות מועצה חדשה ולקבוע את המועד לבחירות אלה, או למנות מועצה טבין אנשים שהם כשרים להיות חברי מועצה, או למנות ועדה שתמלא את התפקידים של המועצה.

א. כהן:

אני מבין שיש צורך לפזר מועצה גם כשהיא מתמוטטת בחמסים אחרים, אבל כדי שהטר לא יקבע את ההתמוטטות החלקית הזו, ועדת חקירה צבורית נותנת את הערובה בפני סטוא פנים. אבל אם יש ועדה כזו, מדוע היא צריכה לקבוע, אין לצפות? על כן יש לכתוב: כי אין המועצה סלמלא את תפקידיה כראוי.

אני מציע לחבר הכנסת אסף, סלא יעמוד על ההצעה שהממשלה צריכה להחליט על כך, כי זה ענין פוליטי. אי אפשר לפזר מועצת עירייה באופן טודי, וכל סר יוכל לדרוש הסברים לכך. על כן אני מטאיר סמכות זו בידי הסר.

ט. חזני:

מאחר שאני רואה מדעת הועדה נוטה לכך, שהצעות להגבלה הן נושא חדש, אני חוזר בי מהצעתי למחוק טע"ף קטן (ג), ומציע שיאמר בו: ועדת חקירה צבורית שתמנתה על ידי סר הפנים... מצאה שהמועצה פסקה - לאחר התראה - סלמלא את תפקידיה, או הפועלת באופן הסולל טמנה את היכולת לסלמלא אותם תפקידים, והמליצה בפני סר הפנים על פיזור המועצה.

א. פרי:

אני מציע תיקון בבוף טע"ף קטן (ג): ועדת חקירה פרלמנטרית שבבחרה על ידי הכנסת על פי בקשתו של סר הפנים, לבדוק את הדרכים בהן המועצה מבצעת תפקידיה, מצאה שאינה סלמלא... וכו'.

י. יטעיהו:

אני מצטרף לדעה, שהנקודה העיקרית בטע"ף הזה היא הנוגאה, ש אין לצפות. נושא זה הוא דע וצופן בחובו אפטריות של חסדות. יש לחזור לנוסח המקורי, שהמועצה פסקה סלמלא תפקידיה או פועלת באופן הסולל טמנה את היכולת. וכו'.

ט. גלאס:

הענין של נושא חדש אינו ענין פורמאלי, והצעת חבר הכנסת חזני - שהצטרף אליה חבר הכנסת פרי, אם כי בטינוי גדול - מטמעותה למעשה, למחוק את הצעת הממשלה ובמקום זה לתקן את טע"ף 61(1) (ב), שהוא איננו כלל נושא לדיון. אם נקבל את הצעת חבר הכנסת חזני, יצא שתעטודנה זו סולל זר הסמכות של סר הפנים לפזר בלי ועדת חקירה, וסמכותו לפזר עם ועדת חקירה. צריך להחליט שלדבר הזה תהיה איזו שהיא מטמעות.

לא כן הדבר בקטר עם ההצעה, סזו תהיה ועדה צבורית או סזו תהיה ועדה פרלמנטרית. זה איננו נושא חדש וזה בהחלט לגיטימי. רציתי רק לסאול את חבר הכנסת חזני, אם יתנגד לכך שבין חברי הועדה הזו יהיו סופטים.

ט. חזני:

לא אתנגד.

ט. פרלמנטריות:

אני אומר שלא צריך לקחת מהטכנולוגיות שיטתן לפי החוק בידי סר הפנים. אני ממליץ שבמקום שזה מוטל בספק, סר הפנים ימנה ועדה שרוב חבריה יהיו נציגי הצבור.

ט. חזני:

אם מסתבר שהנסיון הקודם שהצעתו מהווה סתירה לגבי סעיף 61, אני מציע תיקון נוסף: ועדת חקירה... מטעם שהמועצה פעלה באופן הטוב ביותר את היכולת למלא אותם תפקידים. אם המועצה פסקה, לאחר התראה, למלא את תפקידיה וזוהי התמוטטות מוחלטת, אז סופעל סעיף 61. אבל אם היא פועלת, באופן הטוב ביותר את היכולת, אז תמונה ועדת חקירה צבורית.

היו"ר נ. חת:

גם זה כתוב בסעיף ב'.

י. יסעיהו:

אני מציע לכתוב: ועדת חקירה שנתמנתה על-ידי סר הפנים, בהתייעצות עם סר המספטים.

ט. חזני:

אני מציע איפוא, כתיקון אחרון שלי, לכתוב: ... שאין המועצה ממלאת תפקידיה כראוי. ואני שומע שהיועץ המספטי טנוסח זה אינו סותר את סעיף 61.

א. חביבי:

אני מציע למחוק את הסעיף.

היו"ר נ. חת:

חבר הכנסת חזני הציע את הצעתו; ואם אני אראה זאת כנושא חדש, אעורר את הענין בוועדת הכנסת.

יש כמה הצעות לגבי הרכב הוועדה: א) ועדת חקירה שנתמנתה על ידי סר הפנים; ב) ועדה צבורית (הצעת ח"כ חזני); ג) ועדה המורכבת ברובה מאנשי צבור (הצעת ח"כ פרלמנטריות); ד) ועדה שנתמנתה על-ידי סר הפנים בהתייעצות עם סר המספטים (הצעת ח"כ יסעיהו); ה) ועדה פרלמנטרית (הצעת ח"כ פרי).

ה צ ב ע ה

הצעת ח"כ פרי, שתהיה ועדת חקירה פרלמנטרית שתמונה על-ידי הכנסת - לא נתקבלה

סר בלאס:

אני מציע לנסח באופן סלילי, כלומר לקבוע במפורש שעובדי המדינה ועובדי הרשות המקומית הנוגעת בענין אינם יכולים להיות חברי הוועדה. שופטים כן יכולים להיות חברים בה.

היו"ר נ. חת:

לדעתי, כל הצעה שכוננת להוציא את עובדי המדינה, פוגעת בהם ללא כל צורך.

ט. חזני:

אני מתכוון, להוציא את העובדים המקומיים לסר הנוגע בדבר ושל אותה הרשות המקומית, וגם אז הרוב בכל אופן יהיה מאנשי צבור.

היו"ר נ. חת:

חבר הכנסת חזני מציע שבוועדת החקירה/יהיה רוב לעובדי המדינה, ושללא ישתתפו בה חברי או עובדי הרשות המקומית הנוגעת בדבר, ולא עובדי משרד הפנים.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ חזני, שייאמר כי בוועדה לא יוכלו להשתתף אנשי משרד הפנים

4 -
4 -

נ ג ד

הצעה לא נתקבלה. הסתייגות לח"כ חזני

בעד ההצעה, שלא יהיו בוועדה חברי ועובדי
הרשות המקומית הנוגעת בדבר
6 -
1 - ז ג ד
ההצעה לא נתקבלה. הסתייגות לח"כ פרלמנטר

בעד העקרון שהרוב בוועדה יהיה מאנשי הצבור
4 -
2 - ז ג ד
ההצעה לא נתקבלה. הסתייגות לח"כ חת

בעד סיוע הוועדה בהתייעצות עם סר הטכפסים
5 -
2 - ז ג ד
ההצעה לא נתקבלה. הסתייגות לח"כ חת

היטיבה ונועלה בטעה 11.00